

ADEVĂRUL

ABONAMENTUL :

Pe un an . . . 12.— cor. Abonamentul la mai multe
Pe 1/2 de an . . . 6.— „ exemplare pe un an 8.— cor.
Pe trei luni . . . 3.— „ Pentru străinătate:
Un număr 30 fileri. Pe un an . . . 20.— cor.

ORGANUL PARTIDULUI SOCIALDEMOCRAT DIN ARDEAL ȘI BANAT.

Apare în fiecare Duminecă.

Ori-ce scrisori și bani să se trimită pe adresa:

„ADEVĂRUL“
SIBIU, STRADA OREZULUI NR. 10.

Tot aici se primesc și anunțuri cu prețuri ieftine.

Versailles — Berna.

Versailles și Berna sunt două orașe, unul în Franța al doilea în Elveția. Spre aceste orașe omenirea suferindă își îndreaptă privirea așteptând ca de acolo să-i vie mântuirea. În anul 1914 alte orașe erau privite ca cetăți unde se sigilă soarta omenirii: erau Berlin și Basel. În spre Berlin toți imperialiștii și capitaliștii din Europa centrală priveau cu încredere, că acolo se urzește măcelul universal, vărsările de sânge din care ei își vor aduna averi nemărginite și vor pune sub călcâiul lor omenirea întreagă! În spre Basel numai muncitorimea organizată privea ca marinarul care prevede furtuna și cu ultima rază de speranță căută o crepătură între norii negri, dar dacă se va ivi un curent care să-i risipească și izbucnirea furtunei pe mare să fie împiedecată. Pentru că la Basel a fost congresul socialist internațional, care s'a întrunit pentru a protesta în contra pregătirilor de războiu și a lupta pentru împiedecarea lui. . . . Dar furtuna nu s'a putut împiedeca, pentru că curentul a fost prea slab, iar marinarii au căzut pradă valurilor furtunoase.

Acum la Versailles s'au adunat reprezentanții statelor învingătoare să pue capăt viforului pustiitor. Iar la Berna s'au adunat din nou reprezentanții muncitorimei organizată din lumea întreagă, ca să prevestească pe reprezentanții statelor capitaliste ca să nu aplaneze furtuna în așa mod ca peste câțva timp să izbucnească iară. Vărsarea de sânge a fost din cale afară de multă, suferințele poporului au întrecut orice margini așa că n'ar trebui să crutăm nici o jertfă pentru a stărui ca să stărpim și cea din urmă rădăcină a pomului otrăvitor, care otrăvindu-ne sufletele ne-ar împinge la un nou războiu, la o nouă vărsare de sânge.

Fiecare țară mare sau mică, veche sau nouă și-a trimis reprezentantul ei la Congresul socialist internațional ca să arate stările dela ei, dorința poporului lor privitor la înfăptuirea păcii universale traionice. Tovarășii francezi cu o desinteresare exemplară au judecat stările, au arătat pe adevărații vinovați ai groaznicului măcel, dar au spus și aceea, că poporul nu poate ispăși păcatele stăpânilor barbari cari l'au despoiat de toate drepturile și cu biciul și mitraliera la spate l'au împins în foc. Tovarășii englezi de asemenea au fost la înălțimea chemării lor. Tovarășii maghiari s'au plâns în contra tratamentului prea aspru venit din partea ocupanților în fosta Ungarie și au cerut ajutorul englezilor și francezilor față de cehi, români și sârbi. Tovarășii englezi și francezi înțelegându-i le-au promis că le vor da tot

sprijinul lor. Numai Ardealul și România n'au fost reprezentate la acest congres. Noi nu ne-am putut spune dorința poporului român din fosta Ungarie și nici tovarășii din România n'au putut tălmăci dorințele poporului de acolo. Astfel acolo s'a vorbit și de noi, fără noi, ceea ce nu e deloc în folosul nostru, nici din punct de vedere socialist și nici din punct de vedere național. Că n'am fost reprezentați e o dovadă de slăbiciune a noastră durere, dar o slăbiciune și a Consiliului dirigent. Pentru că dacă guvernul republicei ungare este un guvern revoluționar și Ungaria a fost reprezentată chiar printr'un membru din guvern, tov Kunfi, ministrul de instrucție. De ce nu s'ar fi putut întâmpla acelaș lucru și la noi? căci și Consiliul dirigent este un guvern creat de revoluție.

Noi neputându-ne spune cuvântul la Berna, ca împreună cu socialiștii din țările civilizate să trimitem solia noastră la Versailles, vom fi considerați, după informațiunile ce s'au dat în lipsa noastră, de o țară barbară și că toate aerele democratice ce și le dau reprezentanții noștri la Paris sunt numai demagogii fătarnice. Dar ce a întârziat n'a trecut. Acest fapt destul de trist ne va servi de învățătură atât nouă cât și clasei noastre intelectuale, că orice pas ce-l fac în contra clasei muncitoare nu este decât în dauna lor.

Deocamdată solii păcii dela Berna au trimis cuvântul lor la Versailles fără noi.

Unui „prieten“ care mi s'a făcut „dușman“.

De Emil Isac.

Nu știu cum să-ți spun. Dacă ți-ai spune „prietene“, te ai revoltă, căci după cum însuși declară îmi ești „dușman“. Nu cutez să-ți spun „tovarășe“, căci după părerea d-tale noi, Români, nu vă mai suntem „tovarășii“ ci sateliții guvernului român, slujbașii burghezilor și lacheii ciocoilor.

Și foarte greșiți, căci foarte greșești iubite frate, ori dacă îți place mai bine: „dușmanule“! Noi Români din Ardeal am trăit viața blestemată a celor oropsiți. Doar însuși Ungurii recunosc că neamul românesc din Ungaria a fost împilat căci astfel izbucnind revoluția, nu ar fi asigurat drepturile noastre prin noui declarații. Dacă ar fi fost libertate în țara asta, nu eră nevoie de revoluție. Dacă am fi putut trăi în deplină libertate, nu ne-am lupta și azi pentru câștigarea ei. Dacă nu ne-ar fi nimic instinctul social, n'am vrea socializare. Și logic, dacă prin alăturarea noastră cu o țară curat românească n'am dori izbânda democrației nu ne-am fi declarat la Alba-Iulia pentru unirea tuturor românilor.

Dumneata însă, ca toți teoreticienii, ești sofist și vrei să disprețuești un neam întreg pentru hotărârea lui. După spusele d-voastre, un stat imperfect ca Ungaria, plămădit de-o revoluție nereușită este mai mare garanță de libertate pentru un popor, decât un popor întregit, unit și astfel

matur pentru o viață politică. Nu te urmez însă în frazeologie și nu de frica d-tale, ci pentru onoarea cauzei democratice, vin să-ți constat următoarele: individualitățile democratice nu să schimbă. Adevăratul democrat (nu cel de ocazie, ci cel de convingere) nu să lasă cutropit de sentimentalism inutil. Să nu crezi d-ta, că democrații români, au devenit „democrații dezertori“, prin faptul că au votat unirea tuturor românilor. Dimpotrivă ar fi fost dușmanii progresului atunci dacă ar fi votat în contra unirei, căci un popor descentralizat este pericol pentru democrație și un popor divizat în deosebite țări, alimentează totdeauna irendentismul, care este foarte natural. De ce d-ta arunci deci noroi în obrazul meu, pentru că eu, ori alți prieteni de idei ai mei, nu suntem și azi uneltele oarbe ale guvernului unguresc și nu servim, sub masca democrației, cauza de mult pierdută, și de însăși revoluția ungurească decapitată a feudalismului maghiar bazat pe principiul ridicol al tradiției istorice! De zece ori mai vinovat ești d-ta, și sunteți vinovați toți aceia, cari în loc să vă bucurați de emanciparea unui popor, disprețuiți libertatea dobândită cu atâta abnegațiune de sute de ani! Nu cer patentul d-tale ca să fiu și pe mai departe democrat și puțin mă doare capul pentru „durerea“ și „indignarea“ d-tale. Democrații unguri să înțeleagă că unirea tuturor românilor nu este pretenție de războiu și nu este cadoul ententei, ci este evoluțiune normală. Noi trebuia să ne unim deja cu sute de ani înainte, atunci azi am trăi ca un popor civilizat, am avea forțele noastre sociale care ar servi cauza omenimei. Am avea un popor cult și mare, înaintat industrialicește și nu o masă inertă, un complex de sclavi, de subjugati, de inconștienți. Am fi o țară mare, în cadrul căreia ar trăi toate minoritățile viața constituției moderne și nu ne-am slei puterile și azi în lupte de rezistență, cum d-voastră Ungurii din Ardeal, vreați să vi le sleiți. D-ta însă ești și azi tradiționalist și privești și azi din turnul imperialismului unguresc cursul vremii. D-ta, socialist și democrat din „convingere“, ești și azi convins, că Ungaria milenară este mai demn locaș al democrației, decât Ungaria descompusă, nu în dauna Ungurilor, ci în detrimentul tradiției ungurești, care după cum însuși declară a fost dușmană de moarte a însuș poporului maghiar. Unirea tuturor românilor s'a săvârșit abia de trei luni și d-ta ești deja nemulțumit. Și noi, „naționalitățile“ din Ungaria am fost de o mie de ani nemulțumiți și totuși ne-am potolit. Statul nou român abia a început să funcționeze și d-ta îi faci critică aspru și ponegrești intenționat democrația română, vrând să pui în cărca ei „odiul“ ocupațiunii militare, deși foarte bine știi, că ocupațiunea asta nu durează o mie de ani, ci ea tinde să restabilească ordinea, ca în sfârșit să se poată reincepe viața constituțională, care firește, nu poate fi decât democratică.

Și iată în fuga condeiului argumentele d-tale se spulberă și nu rămâne decât constatarea mea, că nu democrații români sunt inconșcenți, ci dușmanii democrației să fac vinovați de-un neastâmpăr odios, un produs al mulțumirii șoviniste! *Repet amice, noi democrații români ne vom face datoria.* Noi nu vrem să jertfim interesele omeniești pentru succese ieftine șoviniste. Noi nu vrem să ne supunem unui delir și nu vrem să întonăm dominația feudalismului românesc. Dar tot atunci, când dorim să fim democrați, nu uităm că poporul nostru a fost sclav și că datoria noastră a fost să-l descătușăm din lanțuri. Și oricât ne-ai acuza, noi idealul omenesc îl

vedem garantat prin eliberarea poporului nostru de orice jug și prin introducerea elementului românesc în viața Europei. Noi vrem ca poporul român întregit și unit, să formeze un stat democrat, iar nu ca poporul nostru să fie cantitate neglijabilă în mai multe țări și să-și macine forțele și energia în lupta de rezistență față cu popoarele asupritoare.

Și fi convins d-ta, că în România mare, ironizată de d-ta, își va putea trăi viața în deplină libertate fiecare om, căci nici noi nu suntem închiși cu murii chinezești și nici noi nu purtăm cap de struț, ca să nu vedem și să nu auzim chemarea vremii. Noi vrem libertate, frățietate, egalitate și vrem iubire și pace. Noi nu avem „dușmani”, căci nu ne sunt dușmanii decât aceia, care nu doresc pogresul nostru. Noi nu vrem să ne răzbunăm, căci nu suntem neam de călăi și nu suntem tirani și nu vom fi niciodată. Suntem un popor vechiu, dar tânăr în dorința de-a ne vedea marf și tari în suflet și în fapte. Noi vrem ca să avem și noi cultură bogată, să avem oameni îndestulați, noi vrem ca bărbații noștri să fie soldații luminei și copiii noștri să nu cerșească flămânzi. Și nu vrem să fim asupritori, căci brațele noastre sunt deschise, noi nu respingem pe nimenea, cine vrea să ne iubească. Și dovada cea mai bună că ne cugetăm cu toții astfel va fi răspunsul meu, căci amice, scrisorii d-tale furioase îți răspund liniștit și dacă d-ta arunci pietrele insultei, eu îți ofer pâinea frăției. O gustă, este mai dulce decât pâinea pe care au sărat-o lacrimile sutelor de ani, ce le am trăit în robie.

Conferința de pace.

În ședințele conferinței de pace dela Versailles s'au discutat multe chestiuni vitale în săptămâna asta însă, totuși nu s'au adus hotărâri, cari să clarifice situația pe deplin. Înțelegerile la cari s'a ajuns sunt numai de mâna a treia. Un fapt mai important a fost că au înlăturat neînțelegerile ca pacea să numai fie îndepărtată și vărsările de sânge să fie oprite.

Reprezentanții popoarelor cer arbirajul Americii.

Caracteristica cea mai importantă a Conferinței de pace este, că marea majoritate a popoarelor participante dorește ca neînțelegerile să fie supuse unei comisii de arbitraj americane, deasemenea și teritoriile cari au fost ale Germanilor și Turcilor. Statele mandatare doresc și ele aceasta, fiind convinse, că America nu are nici un interes, pe care ca să și-l satisfacă. Aceste cereri repetate din partea Americii, au adus pe delegații Franței în o astfel de poziție, în care vor trebui deliberate multe chestiuni, cari se rapoartă la răspunderile internaționale viitoare ale Americii. În privința acestor chestiuni se spune că nu s'au primit îndrumări dela poporul american. Fără aprobarea poporului american, este greu a hotărâ în astfel de chestiuni. Au anunțat reprezentanții americani.

Tratativele de pace au luat un mers mai repede.

Știri sosite din Haga susțin că cercurile diplomatice din Haga au urmărit tratativele conferinței de pace cu un pesimism oareșcare fiind de părere, că tratativele se vor lungi până în înfinit. Știrile din urmă au schimbat total părerea aceasta dovedindu-se că Anglia stăruie pe lângă o deslegare cât de grabnică.

Italia nu poate desarmă.

Discutându-se chestia desarmării la conferința de pace reprezentanții Italiei au declarat că Italia nu poate desarmă că n'ar putea suporta cheltuielile unei miliții de voluntari. De ce nu înființează miliția națională?

Noi specialiști în conferința interaliată.

Conferința a luat așa proporții în lucrările sale, că delegații diferitelor națiuni au simțit necesitatea, ca să ceară ajutoare noi. Japonezii au telegrafiat după reprezentanții lor din Berna și Bruxelles, pe cari îi așteaptă la Paris. Italienii au cerut specialiști pentru rezolvirea mai ales a problemelor socialiste și muncitorești. Din partea guvernului italian au și pornit în drum din Roma spre Paris.

Germania nu-și mai capătă coloniile.

Gazetele franceze și engleze scriu că sunt în măsură de a cunoaște hotărârile conferinței de pace din săptămâna trecută. S'a ajuns la înțelegere în chestia rezolvirii definitive a coloniilor. S'a hotărât că Germania nu-și mai capătă coloniile îndărăt.

Amânarea desarmării.

Desarmarea s'a amânat până când aliații își vor lucra programul în mare. Submarinele, ca arme de luptă, vor fi desființate. Hotărâre definitivă numai atunci se va aduce când și statele neutrale își vor da părerea.

Italia renunță la Dalmația.

Italia a renunțat la coastele Dalmațiene, deci și la portul Fiume. Pe baza aceasta înțelegerea între Jugo-Slavia și Italia este asigurată. Wilson a cerut ca orașul Fiume să fie neutralizat.

Aromânii cer alipirea la Albania.

Societatea macedo-română a întocmit un memoriu, pentru conferința de pace, prin care se cere alipirea Românilor macedoneni la Albania.

Chestiunea muncitorească.

În prima ședință a Comisiunii Internaționale pentru aducerea legilor muncitorești, ministrul francez al muncii, a ținut o cuvântare în care a accentuat că lucrările Comisiunilor capătă o importanță deosebită acum, când reprezentanții națiunilor s'au adunat ca aliații să le dea o organizare democratică. Scopul nostru este a asigura pe terenul agrar înființarea ideilor democratice care va completa însemnătatea încheerii păcii prin faptul că va asigura prin scris soarta muncitorilor și libertatea lor. D-l ministru a prezentat după aceea propunerea conducătorului muncitorilor Gompers, care a fost ales cu vot unanim de președinte. Apoi s'a precedat la alegerea secretarului.

O confederație dunăreană.

Ziarul „Associated Press” anunță că Franța privește în timpul mai nou cu simpatie o confederație dunăreană, care ar uni toate statele de lângă Dunăre, prin urmare și Bulgaria.

Internaționalizarea fluviilor și liniilor ferate.

La conferința de pace s'a propus ca marile fluviu: Elba, Dunărea și Vistula, precum și calea ferată dintre Presburg (Pojon) și Triest, Presburg—Fiume, Praga—Furth și Nürnberg—Strassburg să fie internaționalizate.

Cehii cer atâta teritor ca să aibe o frontieră comună cu Jugoslavii. Dacă aceasta s'ar primi Austria ar fi cu totul izolată de Ungaria, iar aceasta n'ar avea legături cu Apusul numai prin Boemia sau Jugoslavia.

Chestia organizațiilor economice de pe teritoriul alipit la România.

Comisia generală a sindicatelor din Budapesta a respins cererea comitetului nostru executiv.

E cunoscut că Congresul nostru ținut la Sibiu a însărcinat noul comitet ales ca să între în legătură cu centralele sindicatelor din Budapesta spre a ajunge la o înțelegere cu privire la soarta organizațiilor muncitorești de pe teritoriile unite cu Țara românească. Conform acestei însărcinări comitetul executiv a trimis la Budapesta pe tov. Iosif Jumanca și Receanu ca dânsii să propue comisiei generale a sindicatelor de acolo alcătuirea unei comisii speciale pentru Ardeal, care comisiune să fie însărcinată în mod provizor cu conducerea și supravegherea tuturor organizațiilor muncitorești de aici.

Această comisie ar fi urmat să fie alcătuită din bărbații de încredere ai Comitetului executiv român precum și din trimișii tov. maghiari.

Numiții tovarăși trimiși la Budapesta au expus planul acesta înaintea comisiei generale, documentând că este arzătoare trebuință ca organizațiile muncitorești din Ardeal să nu rămâie fără conducere și să nu se nimicească.

Legătura dintre grupele sindicale în diferitele orașe și centre muncitorești cu centralele din Budapesta azi nu se mai poate susține ceeace are de urmare că organizațiile locale de pretutindeni se risipesc ori ajung în mâinile unor oameni rău voitori sau nepricepuți, cari conduc apoi muncitorimea spre dezastru.

Tovarășii din Budapesta luând la cunoștință scopul comitetului nostru au declarat însă că la nici un caz nu se vor învoi ca înainte de hotărârea conferinței de pace cu privire la soarta Ardealului, și să renunțe la organizațiile de pe teritoriile ocupate, căci prin aceasta ar documenta că s'ar fi împăcat cu gândul că Ardealul și părțile celelalte nu mai aparțin Ungariei. Ținuta lor este că integritatea țării trebuie păstrată și numai dacă conferința de pace-i va silii, vor renunța la organizațiile de pe toate teritoriile ocupate și atunci vor da și socoteală despre toți banii ce i-au încasat, dând organizațiilor deslupite partea ce li se cuvine lor din averea comună.

Față de acest răspuns tovarășii noștri au declarat că-l iau la cunoștință și n felul acesta vor raporta comitetului executiv din Sibiu, ceeace au și făcut.

Acum e vorba ca comitetul executiv să ia o hotărâre ca singur să porceadă la salvarea organizațiilor muncitorești.

În timpul cel mai scurt tovarășii de pretutindeni vor cunoaște hotărârea comitetului și vor primi îndrumările cu privire la ceeace au de făcut.

Congresul socialist internațional.

Discursul președintelui conferinței.

Tovarășul Branting, președintele conferinței internaționale socialiste, ținând o vorbire a declarat că războiul acesta ce a distrus lumea, era suportabil numai pentru aceea societate capitalistă, care de când există, mereu s'a străduit a șterge Internaționala. Un războiu contra capitalismului există deja la 1907, și

noi cu toții am simțit cât de mult a fost amenințată pacea mondială de forțe cari nu numai că prin politica lor capitalistă sorbeau și ultimele puteri ale nenorociților, ci mențineau și clasa feudalilor, cu cari căutau o unire de forțe nu pentru a ameliora situația altora ci pentru a subjugă, căutând în aceeași vreme a suprima cu orice preț Internaționala.

La anul 1912 am arătat razele pericolului de războiu; la anul 1914, cu toate prevenirile mele situația s'a agravat, și idea de a da forța mondială unui singur stat a fost neglijată. Față de silințele de a împacă democrația dela vest, Internaționala a rămas învinsă, și astfel războiul a trebuit să vie, deasemenea au fost înlăturate și toate sârguințele depuse până la ultimul moment pentru evitarea izbucnirii războiului mondial. Unele state și-au falsificat în mod absolut conștient Justiția, mințind și seducând poporul, și spunându-i-se că apăra interesele concetățenilor săi și interesele țării sale. Ferma mea convingere e că noi numai prin sinceritate absolută putem recăștiga ceeace am pierdut. Tot prin această sinceritate vom putea recăștiga încrederea reciprocă ce a existat între popoarele animate de aceleași idei.

Noi și astăzi mai luptăm contra deciziei anexării Alsaciei și Lorenei, fiindcă noi nu putem suferi dorințe de anexiuni, fie aduse astfel de dorințe de oricine. Cerem să se strige în lumea mare că noi cerem în numele social-democrației europene oneste condițiuni de pace, și pentru republicele populare înflorite pe ruinele imperiilor prăbușite. În Februarie 1915 la conferința din Londra ținută de socialiștii antantisti, s'a declarat că războiul se continuă contra guvernului german și nu contra poporului german. Eu așa cred că nu se depune o muncă cinstită dacă și acum se mai cere ca poporul german să plătească păcatele aristocrației germane dimpreună cu muncitorii germani. Părerea mea este ca numai dreptul de liberă dispunere poate repara răul cauzat de războiu. Părerea aceasta o reprezintă și unii dintre bărbații de stat ai Înțelegerii și în privința aceasta trebuie respectate și notate marele silințe deduse de Wilson.

Cine a pregătit războiul?

Delegatul austriac tovarășul Fritz Adler a declarat la congresul socialist internațional din Berna, că războiul a fost pregătit de Austro-Ungaria împreună cu Germania. Austria n'ar fi îndrăznit să facă războiul dacă n'ar fi avut sprijinul Germaniei. Războiul a fost hotărât de consiliul de coroană din Berlin ținut în 5 Iulie 1914 cu învoiala cancelarului german Bethman Holweg.

Socialiștii francezi contra bolșevismului și a socialiștilor germani.

După vorbirea președintelui s'a desbătut programul zilei, care se ocupă cu chestiunile teritoriului ligei națiunilor. Luându-se apoi discuțiile legii muncitorilor tov. Thomas (Franța) a propus, ca primul punct din program să stabilească responsabilitatea, care după părerea sa este foarte importantă, fiindcă majoritatea socialiștilor germani a fost, precum se va stabili, pentru sprijinirea politicii de războiu condusă de guvernul lor, deasemenea se va constata că ei n'au întreprins nimic contra păcii dela Brest-Litovsk. Thomas a vorbit apoi în mod foarte revoltător contra bolșevismului și a propus ca chestiunea aceasta să formeze punctul 2 din programul zilnic. Wels a criticat atitudinea lui Thomas față de Rusia și a declarat că nu trebuie să se uite că în Paris se găsesc mulți vinovați. Renaudel de asemenea a atacat majoritatea socialiștilor germani.

Tovarășul Thomas a fost interviewat de corespondentul lui „Magyarország” și i-a spus, că ce privește Ardealul, nu crede că s'ar mai putea ajuta ceva Ungurilor, dacă e adevărat, ce se scrie prin foi despre demonstrarea românilor ardeleni pentru unirea cu România. De altcum i-a asigurat de toată bunăvoința sa.

Barbarii șoviniste.

Nu mai încapă îndoială că atrocitățile și barbariile șoviniștilor unguri săvârșite în contra poporului român neînarmat din comitatele Arad, Bihor și Cluj, nu sunt niște știri senzaționale inventate de gazete, ci durere, sunt fapte petrecute. Banditismele sunt atât de revoltătoare încât și pe cel mai liniștit om îl face să i-se urce sângele în cap și să i se înclăsteze pumnul de mânie. Bestii crescute cu veninul șovinist maghiar și nutrite cu sânge de om în timpul războiului, acum se năpustesc asupra populației

pașnice și ucid pe oameni fără apărare, spintecă femeile și copiii cari n'au altă vină decât că s'au născut și că din întâmplare sunt români.

Nu e destul că bandele săcuiști în retragerea lor din Cluj în spre Oradea mare au jefuit satele românești, au maltratată populația într'un mod revoltător, ci întorcându-se înapoi, după ce au văzut că armata română nu-i urmărește, în comunele Ciucea, Bologa și Poieni au început a împușca asupra satelor cu puști și mitraliere, ba și cu tunuri.

Bărbații s'au refugiat dinaintea lor și atunci săcuii au început a bate femeile și copiii rămași acasă și au jefuit tot ce au găsit de preț în comună. Au ucis în modul cel mai barbar 6 țărani între cari și o femeie, au rănit foarte mulți oameni cari nici nu s'au apărat cel puțin. Când armata română a înaintat în comunele pustiite au aflat cadavrele ciuntite neîngropate.

Iată ce scriu gazetele românești de pretutindeni despre bravura șoviniștilor maghiari:

„Pentruca să arătăm gradul de cultură a acestor barbari vom descrie pe scurt actul de brutalitate săvârșit de ei în comuna Poieni în ziua de 2 Ianuarie. În acea zi cete din armata regulată ungurească și bande de secuî năvălind în sat au prins pe sublocot. George Tamaș, invalid cu brațul amputat și l-au târât cu ei. Sub cuvânt că e „român spurcat” l-au dus până la marginea satului unde desbrăcându-l l-au înfundat în o groapă pe care au săpat o atunci. Incetul cu incetul i-au astupat cu pământ și petri corpul în groapă și, întrebându-l dacă „mai vrea România Mare” împungându-l necontentit cu baioneta. Când au isprăvit cu lucrul acesta așa încât bietului sublocotenenent nu i-se mai vedea decât capul din pământ, atunci sălbaticii săcui au adus la groapă pe părțuții tânărului în fața cărora l-au împușcat.

Că aceste fapte nelegiuite nu sunt născociri o dovedește împrejurarea, că ele au fost constatate și de generalul francez Paté care a primit raport oficial despre ele cu ocazia petrecerii sale în aceste părți, precum și de ancheta făcută de căpitanul francez Caire, atașat militar al legățiunii franceze din București, care a cercetat toate aceste sate și a luat dovezi dela martori oculari.

Știrile mai nouă ne vestesc că bandele săcuiști s'au aruncat și asupra ținutului Oradea mare și Beiuș și sub cuvânt că desarmează gardele naționale române, comit cele mai mari banditizme.

După ce s'au încredințat ungurii că procedeul din marginea Bihorului a terorizat populația românească din ținutul acela, ei au pus în aplicare aceeași metodă și în comitatul Aradului pe cele două linii ferate, cari duc în Ardeal: către Zam și către Brad. În 26 Ianuarie un tren militar cu 700 soldați, 16 mitraliere și un tun de 75 cm a venit din Budapesta și începând din Arad până la Ilteu au desarmat și au alungat toate gardele românești prea slab armate pentru a se împotrivi.

În chipul acesta populația românească din comitatul Arad, Bihor, Sălaj și Sătmar este expusă maltratării neumane al acestor călăi sălbatici, cari își îndeplinesc opera lor cu consimțământul guvernului unguresc, care le pune la dispoziție arme, bani și toate mijloacele de comunicație.

Așa scriu gazetele românești, iar foile ungurești scriu tocmai contrarul. Că armata română se poartă în mod la fel cu știrile scrise despre Unguri, adecă în urma grevelor dela Petroșeni Români ar fi pus la cele mai groaznice torturi pe cei prinși fie cu sau fără vină. Că le-ar fi tăiat în carne și au pus sare apoi iar i-au cusut etc. Aceste știri au fost desmintite în mod oficial, dar cele scrise despre Unguri, nu știm să se fi desmintit.

E dureros că se recurge la astfel de mijloace spre a semăna ura între popoare atunci când la Versailles tratativele de pace sunt în desbatere spre a stabili ordinea și pacea universală. Ar fi de dorit să se facă cercetări și întrucât s'ar dovedi ceva de adevărat vinovații să fie pedepsiți, iar dacă nu, atunci acei ce răspundesc astfel de știri să fie trași la răspundere.

Chestia agrară.

Deși de mare însemnătate chestia împărțirii pământului la țărani, totuși s'a vorbit prea puțin de ea până acum.

Acei cari au urmărit luptele politice din orice țară, știu că o lege, cu cât a fost mai mult criticată și desbătută înainte de votare, cu atât a fost mai limpede și mai cu folos aplicată.

Deci partidele politice contrari, cari nu înțeleg una cu partidele guvernamentale au fost și sunt de mare trebură în orice stat, nici nu se poate închipui stat politic fără partide opoziționale, doar la noi dacă există astfel de păreri, dar și acestea în mod trecător numai.

Așadar din punct de vedere opozițional încercăm noi a critica chestia agrară, o facem

ALEXANDRU PETŐFI

APOSTOLUL.

TRADUCERE DIN ORIGINAL DE ȘT. O. IOSIF.

Când Dumnezeu ar revărsa
Puterea mâncii sale drepte
În mâna mea, atuncea poate
Aș îndrăzni descrie și durerea,
Ce sfâșie cu miș de ghiare inima
Bietei femei?

Lăsați-o dar trântită pe cadavru
Să plângă, plângă, plângă,
Să geamă 'n hohote, să urle!
Și din prăpastia adâncă a durerii sale
Să țipe către cerurile nalte,
Cu blestem, cu noroiul sufletului ei
Să ponegrească
Pe Dumnezeu! ...
Lăsați-o, lăsați-o,
N'o vătămați în sfânta ei turbare!

Bărbatul, cu durere mută,
Sta lângă micul mort, ori poate, cine știe?
Cu dureroasă bucurie,
Că micul e scăpat din chin.
Iar băiețușul se uită
Increment la frățiorul lui,
Și se gândează, că și el o să fie
Atât de palid, alb și nemișcat,
Când o muri,
Când n'o mai flămânzi.
Incet, incet
Se perindară orele, și mama.

Bocindu-l pe copilul mort,
A leșinat acolo,
Inima i s'a ușurat,
Și valurile sufletului ei
Nu se mai ridicau spre cer cu furie.
Ci se mișcau încet și lin,
Ca spicele de vânt.
Se deșteptă, luă în brațe mortul
Și'l legăna încetșor.
Șoptea, cântând pe jumătate,
Cum cântă codrul, lin
Intr'un amurg de toamnă:

Dormi, dormi ușor
Micuț odor,
Și spune-mi tu
Ce vezi în vis?
Un rai deschis? ...
Că încă nu
Dormi în pământ,
Nici în sicriu,
Ci eu te țiu
La piept și-ți cânt,
Te alint la sân. —
Dormi lin, dormi lin
Comoara mea,
Tu floare albă,
Tu rază albă,
Ce mi te ia
Negrul pământ.
Ce roșii sunt
Frumoșii nori!
Ard în sărut
De soare apus. ...
Eu îți sărut
De mii de ori
Obrajii reci

Și roșii nu-s.
Nici n'or mai fi
In veci de veci! —
O, de-ai zâmbi
Odată doar
Spre maica ta,
Ce plânge amar ...
Vieța mea,
Care se duce! —
Mormânt cu flori ...
O albă cruce ...
Tu în mormânt ...
Eu pe mormânt ...
Cad stropii grei
Deasupra lui ...
Nu-i ploae, nu-i
Ci lacrimi sunt
Din ochii mei. —
Tăcere, voi
Salcâmi uscați
Din țintirim
Și ascultați
Cum povestim
Noi amândoi. —
Te doare capul?
Te doare pieptul?
E greu pământul?
Ți e drag mormântul? ...
Ori e mai bine
În brațe la mine! —
Dormi, dormi ușor
Pierdut odor,
Și noapte bună ...
Visează-mă,
Sufletul meu,
Să fim mereu,
Tot împreună!

(Va urma.)

fiind siliți mai cu seamă și de faptul că la congresul socialist din Sibiiu a luat parte și șeful resortului agriculturii, și credeam că vom auzi modul cum se va deslegă chestia împărțirii pământului, și a vorbit d-sa de multe, dar de această chestiune n'a amintit nimic, ceea ce ne-a cauzat mare mâhnire nouă, cari eram trimișii țărănilor plugari.

Am auzit însă din gura altora zicând că se pregătesc legi decrete ca în România de dincolo de Carpați, și e posibil să fie bune astfel de măsuri acolo, adecă exproprierea dela 500 jughere în sus, însă la noi unde marea proprietate e foarte rară trebuie căutate alte baze.

S'a zis că se vor face colonizări în altă parte unde sunt moșii mari, dacă vor fi într'adevăr destule, se pare însă că nici această măsură nu va deslegă chestia în mod mulțumitor. Spre a dovedi e destul să spun că în cercul Teaca, comitatul Cluj, sunt mai multe comune cari nici una n'au marea proprietate mai sus arătată, și acum dacă luăm numărul acelor fără pământ, care este de altfel destul de mare, vom vedea că nici un procent de 25 la sută nu se va învoi să plece în altă parte unde ar fi pământ, și asta din cauza legăturilor de familie etc. ce le are în satul lui.

Ar rezulta prin urmare că restul de populație să rămână lipsită de pământ.

Eu propun prin urmare ca atât ziaristii cinstiți cât și oamenii de bine și democrați să înceapă o discuție prin presă asupra tuturor reformelor ce sunt pe cale a se face, eu cred că din aceasta numai rău n'ar putea ești, ba ar fi un mijloc foarte bun pentru combaterea anarhiei, ce caută să se arete la granițele țării noastre, și care se manifestă tocmai de aceea, deoarece nu se vorbește îndeustul asupra reformelor cuprinse în raportul votat la Alba Iulia, lăsând să se nască frica și îngrijorarea că nu se va da ceea ce s'a promis.

De altfel ori și cine știe că momentan nu se pot traduce în fapt toate aceste legi, dar repet, să se discute, pentruca poporul dela sate să-și formeze convingerea că se interesează și de el cineva.

Și atunci oricât s'ar încerca cineva să introducă idei răsvrătitoare printre noi, nu i va reuși, deoarece va lipsi terenul de unde să se alimenteze astfel de idei.

T. Botirla.

Fără speranțe.

Scrisoare din Basarabia.

Ziarul „Renașterea Română” din Sibiiu publică niște scrisori din Basarabia dela corespondentul său special. Scrisorile sunt foarte interesante și sunt scrise într'un limbaj atât de dulce și atât de românesc. Regretăm că mica noastră foaie nu le poate cuprinde pe toate în puținele ei coloane, dar totuși publicăm una, pe cea mai interesantă:

Chișineu, 18 Ian. 1919 st. v.

După atâta vreme am pândit în sfârșit momentul de a vă mai da vești de pe la noi. Din nenorocire situația nu s'a schimbat deloc în bine, așa că aș putea să vă înșir dela capăt cele ce v'am mai scris. Luxul și stricăciunea morală în loc să scadă parecă s'ar tot întinde și incuria și lipsa de scrupule a funcționarilor publici, băstinași, s'a înfrățit cu a majorității funcționarilor trimiși din vechiul regat.

Mai trebuie să adaug doar că unde pe vremea sbirilor nu se știa pe la noi ce e politica în sensul din vechiul regat, acum „inregimentările” în partidele istorice au început. „Recrutările” se fac cu multă sârguință și nu se cruță nici un mijloc: amenințări și amenzi deoparte, blidul de linte de alta. Cum pe la noi orașenii în genere sunt așa slabi de înger, recrutările prosperează în mod dureros de surprinzător și boala vechiului regat se întinde și la noi, grea și ucigătoare a germenilor buni.

Cred că e o sfântă datorie a mea ca în interesul Românilor întregi să vă implor de a lupta din toate puterile voastre împotriva acestor „recrutări” de slugi politice pe seama partidelor din vechiul regat. La noi se spune cel puțin că mai este puțină sănătate morală, puțină desinteresare în afacerile publice și o doză oarecare de idealism. Păstrați-le ca adevărate comori ale Neamului și nu pângăriți

înjugându-vă la care „istorice” pe cari nimenea n'a fost în stare să le salte și numai de un deget dela . . . . pământ. Spuneți emisarilor din Țară cari dacă încă n'au venit desigur vor sosi, că interese prea mari vă silesc să le arătați ușa și să-i rugați să nu se obosească pe la noi.

Altfel și la voi situația ar deveni tristă și fără speranțe ca la noi; altfel v'ați pierde și voi, idealistii energici, orice nădejde spre mai bine și ați cădea în apatia zdrobitoare care a cuprins pe orașenii noștri. Li se pare că orice sbucium ar fi de prisos . . .

le calcă, ci legile însăși, cari nu mai corespund cu realitatea. Iar pe de altă parte ar arăta cari sunt cauzele ce au determinat pe inculpat să comită vina. Atunci societatea omenească ar lua măsuri să se suprimă cauzele pentru a dispărea cauzatele și atunci a învoații de asemenea ar deveni de prisos. Astfel avocatul cinstit se poate numi cu drept cuvânt altruist, el va trebui să lucreze din răspuțeri în contra intereselor sale de castă dupăcum zice d-l Hotăran în „Renașterea Română”: „Avocatul în România modernă trebuie să fie întruchiparea cinstei și a moralei, judecătorul cel dintâi al cauzei, apărătorul desinteresat a celor nedreptățiți sau împinși la păcat.” Ascultând acest îndemn advocații ar ajunge la sapă de lemn. În loc de orice argumentări notăm următoarea istorioară care mai bine ca orice clarifică situația avocatului:

Un tânăr candidat de avocat a cerut în căsătorie pe fida avocatului Vulpe. Avocatul s'a învoit, dar cu condiția că tânărul să dea dovadă că știe să „câștige” un proces la judecătore și i a predat hârtiile zicându-i: „Dacă câștigi acest proces ești ginerele meu”. Tânărul s'a prezentat la judecată și într'adevăr a câștigat procesul pentru bietul om care își măncașe averea cu procesul . . . Și vine tânărul plin de bucurie zicând: „Socrule am „câștigat” procesul”. Dar avocatul Vulpe, dupăce înțelese cum a câștigat procesul îi zise furios: „Nenorocitul, ai pierdut procesul nu l'ai câștigat. Procesul l'a câștigat clientul tău, tu l'ai pierdut. Eu de 5 ani în vreo opt rânduri am câștigat acest proces și tu acum odată ai dat din mână o vacă de muls. Ai pierdut procesul băiete, ești un avocat prost care vei muri de foame, deci nu ți dau fata în căsătorie”.

În sistemul social capitalist oamenii cinstiți sunt muritori de foame, de aceea cinstea și dreptatea are așa puțini apostoli.

Panică între muncitori.

Din Baia mare ni se scrie că între muncitorii din minele din acest oraș și jur domnește o adevărată panică fiind lipsiți de o conducere sănătoasă și chibzuită. Agenți streini de interesele muncitorilor răspândesc știri false ca să provoace muncitorii la răzvrătiri. Una din aceste știri a fost că comandantul trupelor române a dat ordin de liber jaf timp de 4 ore. La această știre muncitorii au părăsit lucrul ca „să și apere avutul lor”, iar în ziua următoare au făcut grevă. „Și numai dupăce un căpitan de jandarmi a ținut o vorbire muncitorii au reluat lucrul.”

Știri de felul acesta vin și din alte părți așa că se simte trebuința ca Comitetul central să trimită oameni pricepuți în conducerea mișcării și să împedecă acțiuni atât de periculoase pentru întreaga muncitorime, căci prin astfel de apucături proaste muncitorimea organizată dând dovadă de slăbiciuni se discreditează în fața stăpânitorilor și când e vorba de revendicări serioase ne tratează ca și pe acei răzvrățitori streini cari numai atâta poporul fără nici un scop măreț și cinstit.

Mișcarea sindicală și interesele economice.

Burghezia capitalistă din Ungaria și în special cea din România a văzut în mișcarea sindicală a muncitorilor, adecă în organizațiile economice un pericol al existenței capitalismului însăși. Atât în Ungaria de eri, cât și în România de azi (dincolo de Carpați) s'au luat cele mai drastice măsuri împotriva muncitorilor organizați, fără a-și da seamă tagma capitalistă dela cărma țării că aceste măsuri draconice sunt în dauna însăși sistemului capitalist. Dovada cea mai bună este Rusia și Ungaria . . . și . . . n'aș dori ca în scurt timp să mai pot aduce o dovadă nouă în acest sens. Poate că imperiul Roman nu s'ar fi distrus așa de repede dacă nu prigonea atât de crud pe creștini și nu ducea lupta de nimicire în contra lui Spartac.

Mișcarea sindicală nu face altceva decât să accelereze progresul societății, căci lucrătorul organizat asigurându-și prin lupta eco-

Organizarea advocaților.

Advocații români din Ardeal și Banat s'au întrunit în Congres la Sibiiu săptămâna trecută. Dupăce au discutat multe chestii ce-i privesc pe ei au pus bazele unei Uniuni. Scopul acestei Uniuni a advocaților este de a ridică „vaza morală” a advocaților români care a fost pătată de advocații „gheșeftari” străini.

În aceste timpuri de transformări toate clasele sociale, toate castele și toate speciile de ocupațiuni sociale învățând dela muncitorii socialiști se organizează: își formează uniunea sau sindicatul lor de breslă, conduși de interes economic, politic sau cultural. Așa au început inginerii, apoi funcționarii administrativi, profesorii, advocații și vor urmă învățătorii și preoții. Ne mai vorbind de fabricanți și marii proprietari de pământ, cari și au avut uniunile lor și în cadrele statului vechiu. De data aceasta ne ocupăm cu organizarea advocaților. Sunt advocați cât și medici și preoți, cari au interesul de a lucra în contra dezvoltării sociale și culturale a poporului. Pentrucă dacă poporul prin dezvoltarea economică va scăpa de sărăcie, va scăpa și de prostie și va lupta pentru simplificarea legilor și pentru modificarea lor să fie în concordanță cu viața reală și astfel procesele s'ar împuțina, deci venitele advocaților ar scădea. Iar dacă poporul se desvoaltă pe cale culturală va comite tot mai puține greșeli față de legile bune și procesele iar se vor împuțina. Apoi oamenii culți se vor simți în stare să se apere singuri în fața judecătorilor (aleși de popor) și venitul advocaților iar va scădea.

Dacă advocații s'ar face apostolii dreptății, ei vor lucra pentru dărâmarea profesiei advocațiale, pentrucă ar apăra pe acuzat cu desinteresare și ar arăta că dacă se calcă așa des legile nu sunt vinovați în primul rând acei ce

nomica un trai mai omenesc determină capitalul să se folosească de toate invențiile tehnice în producție; să se facă noi descoperiri și societatea progresează. Prin faptul că muncitorul se organizează; să cultive; cerând salarii mai mari își poate educa familia, cerând atelier mai igienic nu-și apără numai sănătatea sa și a familiei sale ci a întregii societăți, căci nu răspândește microbii tuberculozei și ai altor boli molipsitoare. Deci în scurte cuvinte mișcarea sindicală scutește populația de mizerie, de prostie, de alcoolism, de boale, de murdăria trecutului și prin micșorarea orelor de lucru nu sărăcește lumea ci o îmbogățește, căci face (silește să se facă) din industrie mică imperfectă o industrie mare dezvoltată cu o tehnică perfectă. Toate acestea nu le știu stăpânitorii și ar fi bine să le știe și să lase muncitorii să se organizeze, căci în caz contrar dau naștere anarhiei. Cât sunt de naivi stăpânitorii o dovedește un articol publicat în ziarul „Dacia” din București.

Iată ce scrie „Dacia”:

Știind cât de puțin este cunoscută la noi problema muncitorească, și în dorința de a în-lătura cea stare de spirit încă medievală, lătură care au fost primate în general la noi mișcările muncitorești — ne propusesem să deschidem în coloanele acestui ziar o largă discuție, de principii și de soluții practice, invitând să-și dea părerea în această chestie pe toți câți au de spus un cuvânt bun și luminat.

*

Ca să despici drumuri noi de lumină într'un domeniu prins încă în cuirasa unor prejudecăți stratificate a trebuit, firește, să relevăm unele greșeli ale regimurilor trecute și mai ales lipsa celui îndemn cinstit și răspicat din partea cărmuitorilor, de a da o deslegare întreagă și fără ascunzișuri unei probleme de o actualitate așa de pulsantă. Și cu atât mai binevenită ni s'a părut o asemenea discuție, cu cât, sub îndemnul plin de făgăduințe al reformelor afișate în noul program național-liberal, am avut de semnalat în rândurile muncitorimii încercări de noi asociații pe baze profesionale.

Nu voiam ca și față de aceste noi strădani, pornite din sânul muncitorimii, să se procedeze cu aceeași lipsă de tact și de suflet, cum sistematic s'a procedat la noi.

Dar onorata Cenzură, în prea înțelepciunea ei, n'a fost de aceeași părere cu noi. Ea a ținut să confirme, că nici pentru vremurile de azi, nu s'a renunțat la procedeul violenței, când este vorba de problemele și interesele muncitorești.

După concepția Cenzurii n'ai voie să te atingi de asemenea chestiuni... fragile. N'ai dreptul să critici — nici chiar obiectiv, documentar și cu toată voința de a face bine, măcar pentru viitor — greșeli ale unor regimuri răposate, pe care în ruptul capului n'am voi să le mai vedem desmormântate din cenușa păcatelor lor.

*

După ce arătam omisiunile și erorile cuprinse în puținele noastre dispozițiuni legislative referitoare la raporturile dintre salariat și clasa patronală, adăogam, în articolul citat — și cenzurat — că, dacă nimic bun nu s'a înfăptuit până acum pentru binele muncitorimii, s'a venit în schimb cu legi de excepție împotriva ei, restrângându-i-se dreptul de întrunire și asociatie — fapt recunoscut, și necenzurat, de însuși oficiosul liberal „Viitorul”. (Cenzura.)

Și lucrul este perfect adevărat. O concepție fundamental greșită, înfiptă în spiritul cărmuitorilor noștri de până eri (atrag din nou atenția Cenzurii că critica mea rămâne mereu retrospectivă) i-a făcut să creadă, că cea mai bună soluție ce se poate da unei chestiuni așa de supărătoare este distrugerea însăși a organizațiilor sindicale.

Consecințele acestei concepții au fost din cele mai înfricoșătoare — atât pentru clasa muncitoare cât și pentru cea capitalistă. — având repercusiuni chiar și asupra intereselor economice noastre naționale.

Haralamb Gh. Ionescu.

Către abonații și colportorii noștri!

Deoarece poșta nu mai transportează bani prin mandate poștale ne adresăm d-voastră rugându-vă să binevoiți ca banii pentru abonament sau pentru foile vândute ce ni-se cuvin, în loc de poștă să depuneți banii la cea mai apropiată bancă dela d-voastră cu nota Administrației foii „Adevărul” prin „Albina” Sibiu. Banca „Albina” din Sibiu ne va achita suma depusă de d-voastră la Banca de acolo. Acesta e unicul mijloc de a vă putea achita costul abonamentului care este atât de mare trebuință gazetei noastre care nu are alte venituri numai banii ce vin pe abonamente. Dacă banca va cere o mică sumă în plus pentru mijlocirea banilor să nu vă pară rău de ea, căci și cu poșta aveți cheltueli.

Plătirea banilor se va face în chipul următor: Acela care voiește să-și achite ori să se aboneze la foaia „Adevărul” va merge la banca cea mai apropiată, spunând că aceea sumă să se adreseze la „Adevărul” prin banca „Albina” în Sibiu. Acele bănci cari vor face aceste abonamente vor anunța banca „Albina” care ne va plăti suma trimisă pentru abonații și restanțierii noștri.

Faceți deci astfel iubii tovarăși și cetitori ai foii noastre, cari voiți să nu vă oprim foaia. Rugăm pe toți tovarășii și abonații noștri să răspândească foaia ca astfel s'o putem face mai mare și cu mult mai bună. Prețul abonamentului este:

Pe un an 12 coroane,
Pe o jumătate an 6 coroane,
Pe trei luni 3 coroane.

Numeri de probă trimitem gratis oricui. Cât privește trimiterea foilor rugăm a ni-se scrie comunile deocamdată tot unguerește până la alte dispozițiuni. Asta o cerem mai mult pentru că poștarul să poată înmănuș punctual foaia fără întârziere, iar mai târziu se vor scrie numai românește. Rugăm ca toate scrisorile să se adreseze așa:

Redacția și Administrația

„ADEVĂRUL”
Sibiu.

ȘTIRI.

.....

— **Protestul „Reuniunii bănățene” în contra regimului sârbesc.** „Reuniunea bănățeană” a adresat guvernului din București o scrisoare, prin care protestează în contra abuzurilor și deportărilor pe cari le-a suferit populația românească sub ocupația sârbă. După ce înșiră un noian de suferințe ce le-au îndurat bieții români scrie: Protestăm în numele „Reuniunii bănățene” cu toată puterea convingerei ce ne-o dă dreptatea cauzei pe care o apărăm — protestăm contra tratamentului ilegal și neuman la care sunt supuși frații noștri din Banat din partea armatei sârbe de ocupație. Rugăm în numele umanității și al dreptății pe toți aceia, cari au vreo putere, să facă ca această nenorocită stare de lucruri să înceteze cu o oră mai curând. E. M. Brancovici, președinte.

— **Românii au înaintat.** Trupele românești au ocupat în Ardeal linia Sighetului Mara-mureșului, Baia mare, Ardușat, Beneflau, Jilău, Zălau, Sebeș, Ciucea, Abrud, Ilteu și Lupeni.

— **Pentru biblioteca tovarășilor din Criștior.** Grupa minerilor din Criștior a aranjat o petrecere în folosul unei biblioteci ce se va înființa acolo. Venitul total a fost de 2330 coroane, cheltuelile de 1310, iar pentru bibliotecă a rămas 1020 coroane, sumă care se păstrează la tov. Pleșa până vom putea procura cărțile dela București. E de dorit ca toate grupele și secțiunile să urmeze această pildă.

— **Pentru studenți.** Ni se comencează din partea resortului de culte și instrucțiune publică, că toți acei studenți ardeleni, cari pleacă la 9 Februarie la Căminul studentesc din București, să iee cu sine pe lângă documentele necesare și haine de pat (saltea goală, pernă și cearșafuri), tacâmuri pentru masă (farfurii, lingură) furculiță, cuțit, pâhar, servet și alimente cari se conservă (brânză, slănină, fructe uscate ș. a.). Plecarea va fi din Sibiu la 9/22 Februarie a. c. Studenții se vor putea atașa la tren în oricare gară dintre Sibiu și Brașov.

— **Arestarea germanofililor în București.** Aflăm din București că mulți funcționari și ziaristi au fost arestați și înaintați curței marțiale. Intre aceștia sunt și d-nii Ioan Slavici, scriitor, fostul director al ziarului germanofil „Ziua”, d-l D. Nenițescu, fost girant al ministerului de finanțe, Ignat Mircea, Lupu Costache. Iar d-nii C. Stere, Dr. Schlave, Dr. Rădulescu, S. Prager și D. Nenițescu au fost destituiți din consiliul de administrație al Băncii generale, pentru că au servit dușmanul pe timpul ocupației făcând planuri pentru robirea economică a țării și au corupt elemente pentru interesele dușmanului. Iar cei arestați au procurat dușmanului informații, cari au periclitat siguranța țării și au complotat pentru detronarea dinastiei.

— **La congresul socialist internațional.** Comitetul central român al partidului social-democrat din Ardeal a trimis o telegramă către congresul socialist internațional din Berna, din eroare telegrama a rămas afară. În Nr-ul viitor vom publica o în întregime.

— **Ungurii cer alcool.** O deputație a cărmarilor din Budapesta s'a prezentat la secretariatul ministerului de comerț și a cerut ștergerea opririi vânzării alcoolului. Secretarul a răspuns că nu este împuternicit a șterge oprirea, iar cărmarii au amenințat că vor vinde și fără îngăduință. Se putea oare ca ungurii să trăiască fără nutremântul lor național „pălinka”? boală care am moștenit-o și noi românii, de care ne va scăpa numai răspândirea culturii socialiste.

— **O demonstrație sfâșietoare au făcut, în Pesta, invalizii de războiu.** Un conduct de vreo două mii au mers în cetate, ca să prezinte ministrului de războiu o moțiune, în care au cerut, între altele, executarea grabnică a reformei agrare. În fruntea conductului au mers cei orbi, cu steag roșu — și cântând marsilieza.

— **Mari armate de bolșevici stau la granița Prusiei ostice, iar Prusia vestică e amenințată de primejdia invaziei polone.**

— **Pentru sămănăturile de primăvară.** Acei economi, cărora le trebuie semințe de primăvară să se înștiințeze de câtă au trebuință la casa orașului (notarul Dr. Orendt) din Sibiu până la 15 Februarie a. c. *Magistratul.*

— **Disolvarea Consiliilor naționale locale.** Consiliul dirigent (resortul internelor) a lansat o ordinațiune sub formă de circulară în care ordonă disolvarea tuturor consiliilor naționale locale: comunale, cercuale, comitatense precum și alte corporațiuni instituite pe timpul revoluției. Și le sustrage autorizația de a îndeplini în vreo direcție putere publică.

— **Leii germani = două coroane.** Foarte multe instituțiuni, comercianți și privați se feresc de a primi leii germani în două coroane, neștiind, că însuși Statul Român garantează valoarea acestora. Acum resortul finanțelor și comandantul trupelor române au lansat o ordonanță prin care obligă pe toți a primi leii după cursul hotărât, adică un leu = două coroane. Totodată s'a hotărât ștampilarea bancnotelor Lei, emise de Banca Generală Română, cari n'au fost ștampilate să se prezinte la Consiliul dirigent spre a se ștampila.

— **Măsuri pentru apărarea valutei.** Consiliul dirigent Resortul finanțelor a adresat o cerere către comandamentul trupelor din Transilvania prin care cere oprirea de eșire a Leilor de pe teritoriile românești și totodată să se ia măsuri pentru a opri introducerea coroanelor în cantitate mai mare în Ardeal. Acei cari vor fi prinși că duc Leii în streinăătate sau aduc coroane în țara noastră să li se confiscă bancnotele și să se pue la amenzi corespunzătoare. În cazuri excepționale Consiliul dirigent va da certificate pentru transportarea sumelor de bani. Consiliul dirigent atrage atenția locuitorilor să nu se lase înșelați de aceia cari îi momesc pentru a da Leii din mână în schimbul coroanelor, căci prin asta se păgubește pe sine însăși și face pagube și statului.

— **În Budapesta și București a izbucnit epidemia de tifos exantematic.** În Budapesta medicii socialiști au luat toate măsurile în contra acestui morb oribil, se țin conferințe în toate părțile pentru a instrui publicul cum să se apere în contra boalei. Acțiunea laudabilă a medicilor Budapeșteni reușește, Ce se face în București?

„Adevărul” e singura foaie românească, care apără interesele muncitorimii. Fiecare muncitor român s'o cetească și s'o răspândească.

— **Ne vin prizonierii din Italia.** Afăm o știre bună, și ne grăbim s'o împărțim cetitorilor: sosesc prizonierii români din Italia ai fostei armate austro-ungare. S'au îmbarcat pe vapoare românești și italiene și au pornit pe mare spre Sulina și Brăila, de unde se vor îndrepta acasă.

— **Jugo-Slavia republică.** În țara întreagă s'au ținut adunări de protestare contra tendințelor anexioniste italiene. Țăranii au primit într-o adunare a lor propunerea de a transforma Jugo-Slavia în republică.

— **Constantinopolul centru internațional.** Se spune că după toate probabilitățile centrala ligei popoarelor va fi înființată la Constantinopol.

— **Sârbii bombardează Segedinul.** În Horgos a sosit o baterie de artilerie sârbească, care instalându și tunurile în mijlocul pieței a început a trage asupra Segedinului, unde e cuibul bandiților unguri, cari terorizează populația sârbească.

— **Lupte între spartaciști și trupele guvernului.** Între spartaciști și trupele guverniale a început un războiu în plinul înțeles al cuvântului. Pe întreg frontul se dau lupte cu artilerie și mitraliere. Spartaciști au primit ajutor din Bremerhafen. Din Berlin sosesc trupe cu asvârtoare de mine și cu tunuri de tranșee, pentru a combate spartaciștii.

— **Familia Țarului condamnată la moarte?** „Neue Freie Presse” primește știrea din Londra, că ziarul „Times” — reproduce un comunicat oficial bolșevist primit din Helsingfort care a fost publicat în Petrograd. Comunicatul acesta vestește, că un comitet special bolșevist a condamnat la moarte pe marele duce Paul Alexandrovici, unchiul fostului Țar, pe marii duci Nicolae Nicolaevici, precum și pe Dimitrie Constantinovici, apoi pe marele duce Mihail Alexandrovici și pe soția acestuia, — sora fostului Țar, — cari au și fost executați. Știrea o publică foile burghize, probabil că nu e adevărată. Dacă peste câteva zile vor desmînti o nu ne vor surprinde.

— **Atentatorul dela Sarajevo ține conferințe.** Cabrinovici, unul dintre atentatorii lui Franz-Ferdinand a conferat ieri în sala alianței jugoslave din Praga despre atentatul din Sarajevo. Conferința era bazată pe principii filozofice aducând laudă ucigătorilor, cari au înlăturat inamicul cel mai înverșunat a unității jugoslave. Cabrinovici a fost viu aclamat de ascultători.

— **Chipiună sistem francez la armata ungară.** Guvernul maghiar a decis prevederea persoanelor militare active cu alte chipiună pentru a putea astfel deosebi demobilizații cari poartă uniformă încă. Soldații activi vor avea chipiună după modele franceze.

— **Bolșevistii la Kiev.** Ziarul „Steagul” din București scrie: Orașul Kiev a fost ocupat la 21 Ianuarie de bolșevisti. La 14 Ianuarie s'a supus prin intermediul Americii o cerere către puterile înțelegerii, ca aceasta să ordone polonilor încetarea ostilităților cu ucrainenii, pentru a se face posibil ca ucrainenii să concentreze toate forțele contra bolșevistilor. Guvernul rus a instituit în părțile ocupate ale Ucrainei un guvern provizoriu, al cărui președinte este Rakowski.

— **La școala de moașe din Sibiu sa deschis la 2/15 Februarie a. c. un curs nou, pe timp de cinci luni de zile.** Doritoarele de a urma acest curs vor avea să se prezinte la școală până în ziua de 1/14 Februarie, aducând cu sine pe lângă albiturile de corp, câte două șorturi albe cu mâneci și câte o păreche de pantaloni (papuci) mari. Taxa pentru curs e de 400 cor. Elevele cari vor dovedi o iscusință deosebită, vor căpăta stipendii. — Primarii sătești sunt poștiți a aduce la cunoștință publică acest lucru și a îndemna femei pentru îmbrățișarea acestei chemări.

— **Ordin cireular.** Se aduce la cunoștință tuturor proprietarilor, cari au camere libere din cele rechiziționate de către Comenduirea pieței, ce sunt datorii a le anunța la Comenduirea pieței, cel mai târziu 24 ore după plecarea ofițerului. Contravenienții vor fi amendati.

Boarceanu, comandantul pieței Sibiu.

Apel.

Consiliul dirigent român aduce la cunoștință tuturor, că cu ziua de 1 Martie a. c. st. n. se vor începe în Sibiu cursuri financiare pentru concipiști financiari și funcționari de contabilitate și perceptorat de stat.

La cursurile de concipiști vor fi admiși toți aceia, cari au absolvat facultatea de drepturi, sau au absolvat cel puțin 8 clase medii, cursul de notar ori alte calificări corespunzătoare, depunând examenul de maturitate, iar la cursurile de contabilitate și perceptorat de stat se vor admite toți aceia, cari au absolvat cel puțin 4 clase medii. La aceste cursuri se admit și femeile cari au pregătirile susamintite.

Durata cursului se fixează pe 8 săptămâni.

Toți ascultătorii cursurilor vor beneficia de cvartir gratuit pe durata cursurilor, iar acelor ascultători despre cari se va convinge Consiliul dirigent român, că sunt lipsiți de mijloace de susținere li se va asigura un stipendiu lunar de 400 cor., care se va sistă în momentul, când se va face raport din partea directorului cursului, că respectivul e neglijent.

Consiliul dirigent român va încerca să se înființeze o popotă (menză) pentru alimentarea mai ieftină a ascultătorilor de curs.

Insinuările sunt a se face verbal sau în scris cel mult până în 20 Februarie pe adresa Consiliului dirigent român, Resortul finanțelor, Str. Ciznădiei 4-6, etajul II, odaia 110.

Activitatea noastră.

Secțiunea română a partidului socialdemocrat din Brașov, care lucrează în timpul din urmă cu mult zel pentru cauza comună, a aranjat Duminecă, în 9 Februarie n. o serată literară, care a reușit foarte bine. Venitul curat a fost destinat pentru scopuri culturale.

Fondul de agitație și al presei.

În zilele din urmă s'au primit următoarele sume:

Colecta tov. Constantin Pleșa din Criștior: Dr. Traian Suciu 10 cor., Ioan Radu 1, Iosif Devian 2, George Eleo 2, Petru Codrean 5, Ioan Maera 2, George Ivășean 1, Andron Bogdan 10, Ioan Flueraș 10, Ioan Apolzan 5, Iosif Crișian 2, Francisc Balasko 5, Teodor Benia 5, Simion Oprisa 5, Constantin Pleșa 10, Mărioara Pleșa 5, Nicolae Balta 1, Andron Doda 60 fil., Nicolae Cirou lui George 1, Ioan Moț 2, Taviu Botici 1, Andron Becea 1, Aron Stoica 1, Emil Z. 10, Elena Glava 8, Francisc Bruckner 6, Nicolae Rus 3, Nicolae Matei 3, Simion Ruda 2, Ioan Muntean 2, Avram Vintan 5, Iuliu Sestănaș 2, Emeric Vogsin 15. L. Sturék 2, Ioan Crețu 5, Dr. Cornel Glava 20, Iosif Botici 1, Ioan Dărăbanț 1, Ioan Toderaș jun. 2,

George Adam 4, George Bran 2, Romulus Paska 2, Aurel Oprisa 2, Petru Socaci 2, Augustin Pasca 2, Axenti Socaci 2, Ioan Matei 2, Laurențiu Guglielmetti 1, Avram Măcuș 1, Nicolae Bota 3, Nicolae Oprean 2, Ion Moțu 1, George Moț 4, Simion Popa 2, Aron Costea 1, Ioachim Rus 3, Nicolae Floruța 1, Ioan Maurer 2, George Popa 1, Ștefan Pădurea 1, Vasilie Muntean 1 cor. — Laolaltă 216 cor. 60 fil.

Colecta tov. George Cosgaria din Vad: George Cosgaria 10 cor., Augustin Cosgaria 5, George Cosgaria 5, Eugenia Cosgaria 5, Ilie G. Cosgaria 3, Emil Cosgaria 3, Nicolae Strâmbu 5, Toma Morariu 5, Iacob Rotar 5, Ioan Cosgaria 2, Victor Cosgaria 2, Ioan Poșta 5, Iacob Poșta 2, Achim Bârsan 2, Nicolae Bârsan 2, Vincent Daneț 2, Gavrilă Măcaruiu 2, Damaschin Strâmbu 2, Ioan Grama 2, Ioan Daneț 2, Valeriu Strâmbu 3, Nicolae Vornica 2 cor. — Laolaltă 76 cor.

Suma arătată în numărul trecut . . . cor. 9317-60

Total cor. 9610-20

Poșta Redacției și Administrației.

T. Boloșin, Lupeni. Poezia nu o putem publica pentru că e slabă și nici nu se potrivește cu ideile socialiste. Cetește mai mult și-ți vei schimba și stilul și vederile. — **E. Piblinger, Arad.** Poezia am primit-o cu mari întârzieri, de altfel nici traducerea nu e reușită. — **Șt. Cășulescu, Velcele.** Nrii ceruți v'am trimis, banii am primit odată 22 cor., iar mai târziu a sosit și dela ceilalți. — **I. Baloz, Vulcan.** Foaia vă merge la timp, cauza o poartă poșta. — **Floarea Ibader, Archind.** Banii a sosit, foaia dela noi își merge regulat. — **T. Bad, Râciul de câmpie.** Vă rugăm banii pentru abonament prin atare bancă românească din apropiere să se trimită la banca „Albina” de aici. Gazetele v'am trimis. Salutați.

Mersul trenurilor.

Pleacă dela Sibiu spre:

Făgăraș, zilnic	la 8'47 dim.
Copșa-mică, zilnic	6'20 „
Vințul-de-jos „	4'02 d. a.
Turnu roșu „	8'00 dim.
Ciznădie, în zile cu soț	12'24 d. a.
Agnita, Luni, Mercuri, Vineri	5'23 dim.
	7'40 „

Sosesc la Sibiu dela:

Făgăraș, zilnic	la 12'22 d. a.
Copșa-mică, zilnic	11'35 dim.
Vințul-de-jos „	10'05 seara.
Turnu roșu „	7'30 „
Ciznădie, în zile cu soț	10'00 dim.
Agnita, Marți, Joi, Sâmbătă	5'23 seara.
	7'00 „

Alte trenuri, până când se vor lua noi hotărâri, nu mai umblă.

Din 27 Ianuarie n. a. c. circulă zilnic un tren între București și Sibiu.

Trenul Nr. 5912/128.

Pleacă din Sibiu	la ora 5'44 d. a.
„ „ Făgăraș	10'21 „
„ „ Brașov	2'48 dim.
„ „ Predeal	5'00 „
„ „ Ploiești	9'41 „
Sosește la București	11'25 „

Trenul Nr. 127/5911.

Pleacă din București	la ora 5'30 dim.
„ „ Ploiești	7'44 „
„ „ Predeal	11'30 „
„ „ Brașov	1'03 d. a.
„ „ Făgăraș	5'04 „
Sosește la Sibiu	9'05 „

Editor și redactor responsabil: TIRON ALBANI.

Tiparul tipografei W. KRAFFT, Sibiu, Str. Orezului 10.

Cinematograful Societății Mărăști

sub auspiciile Ministrului de războiu București, va da o serie de reprezentațiuni în folosul orfanilor de războiu. Din suma adunată d-l General Moșoiu, Comandantul trupelor din Transilvania are latitudinea de a împărți un ajutor și orfanilor de războiu din Sibiu.

Reprezentațiunea primă va fi Joi în 13 Februarie st. n. dela ora 5-7 și 8-10 p. m. în Cinematograful orașenesc (Lichtspielhalle).

Se va reprezenta celebrul film patriotic de războiu luat pe câmpul de luptă din România, intitulat **Mărăști — Mărășești — Oituz**, și drama de salon ce a făcut atâta răsunset nunită „**Stane de Piatră**”.